

2017.10.19

Faglig ledelse og udkastet til ændring af dagtilbudsloven

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af dagtilbudsloven

(Styrket kvalitet i dagtilbud, øget fleksibilitet og frit valg for forældre m.v.)

§ 1

I dagtilbudsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 748 af 20. juni 2016, som ændret ved § 7 i lov nr. 665 af 8. juni 2016, lov nr. 1545 af 13. december 2016, lov nr. 1546 af 13. december 2016 og § 1 i lov nr. 427 af 3. maj 2017, foretages følgende ændringer:

cand. pæd. Peter Rod

Blichfeldt & Rod - www.blichfeldtrod.dk

Faglig ledelse og den styrkede pædagogiske læreplan

Høj kvalitet gennem faglighed og tydelig ledelse

Vores formål med dette notat er at beskrive de foreslåede ændringer af Dagtilbudsloven, som har betydning for faglig ledelse. Det er planen, at den ændrede lov skal træde i kraft den 1. juli 2018. Loven behandles i Folketinget i starten af 2018.

Dette notat er først og fremmest skrevet til de ledere, konsulenter og chefer, der arbejder med faglig ledelse i daginstitutioner og kommunale forvaltninger.

Retsgrundlaget for forslag til ændring af dagtilbudsloven

Udkastet til ændring af Dagtilbudsloven er udarbejdet af Børne- og Socialministeriet på baggrund af den politiske aftale mellem regeringen og DF, S og RV om 'Stærke dagtilbud – Alle børn skal med i fællesskabet' fra den 9. juni 2017 med udgangspunkt i 'Master for en styrket pædagogisk læreplan' og 'Arbejdsgruppernes udkast til temabeskrivelser, brede pædagogiske læringsmål og punkter om det gode læringsmiljø'¹.

Centrale pointer i lovforslaget har vi fremhævet ved at skrive dem i kursiv.

Indholdsfortegnelse

Høj kvalitet gennem faglighed og tydelig ledelse	1
Retsgrundlaget for forslag til ændring af dagtilbudsloven.....	1
Lovens formål og faglig ledelse.....	1
Mere tid til nærvær gennem mindre og meningsfuld dokumentation.....	2
Faglig ledelse, evalueringskultur og dokumentation	2
Legen er grundlæggende og børn skal have medbestemmelse og medansvar i hverdagens mange timer.....	3
Hjemmelæringsmiljøer og inddragelse af lokalsamfundet	4
Forældrebestyrelsen inddrages i udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	4

Lovens formål og faglig ledelse

Dagtilbudsloven 2018's formål er, 'Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor *legen er grundlæggende*, og hvor *der tages udgangspunkt i et børneperspektiv*.'

Fremover må kommunalbestyrelsen som udgangspunkt *ikke pålægge* dagtilbuddene yderligere dokumentationskrav, registreringer, koncepter, styringsmål og individuelle mål og målinger for børn eller lignende i relation til den pædagogiske opgave, *der ikke*

¹ De forskellige dokumenter kan download på hjemmeside: www.blichfeldtrod.dk

er i overensstemmelse med Den styrkede pædagogiske læreplan. Frem for alt må der ikke skabes dokumentationskrav m.v. som medfører unødigt bureaukrati og som tager tid fra det pædagogiske personales arbejde med børnene.²

Dagtilbudslederne har position og beføjelse til at skabe en integration af faglig ledelse og de opgaver, der knytter sig til det professionelle ledelsesideal. Vi tænker på ledere, der er ansvarlige for det pædagogiske, det personalemæssige og det økonomiske. *Altså ledere, der har det formelle ansvar for implementering af forandringer, fx den styrkede læreplan, herunder som sidste led i ledeshierarkiet at oversætte og omsætte politikere og topledere beslutninger, og det er de formelle dagtilbudsledere, der kan stille krav til de ansatte om formen og indholdet af dokumentation.*³

Mere tid til nærvær gennem mindre og meningsfuld dokumentation

§3, stk. 2 – Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre kommunens *rammer for dagtilbud* herunder eventuelle prioriterede indsatser på områder. Stk. 5 – Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der mindst hvert andet år sker en *politisk drøftelse af udviklingen på dagtilbudsområdet* med udgangspunkt i, hvordan kommunens rammer for dagtilbud og evt. prioriterede indsatser *bidrager til*, at dagtilbuddene kan efterleve lovens de krav, der følger af lovens afsnit II.

§8, stk. 8 og 7 – Børne- og socialministeren fastsætter nærmere regler om, hvad det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet skal understøtte i forhold til børns læring, samt om indholdet i de enkelte læreplanstemaer.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde.

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at dagtilbuddene i relation til den pædagogiske opgave ledes *alene med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan og i overensstemmelse med den pædagogiske læreplans børnesyn og brede læringsforståelse.*

Lovforslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen derfor som udgangspunkt *ikke må pålægge dagtilbuddene yderligere dokumentationskrav, registreringer, koncepter, styringsmål og individuelle mål og målinger for børn eller lignende* i relation til den pædagogiske opgave, der ikke er i overensstemmelse med den pædagogiske læreplan og som frem for alt medfører unødigt bureaukrati, som tager tid fra det pædagogiske personales arbejde med børnene⁴.

Faglig ledelse, evalueringskultur og dokumentation

§9, stk. 1 - *Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for*, at den pædagogiske læreplan udarbejdes og for at sikre, at det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet tilrettelægges og

² Stærke dagtilbud – Alle børn skal med i fællesskabet – den politiske aftale mellem Regeringen, DF, S og RV, den 9. juni 2017

³ Se Voxted, Søren (2016): *Faglig ledelse i offentlige organisationer*. Kbh.: Hans Reitzels Forlag

⁴ Stærke dagtilbud – Alle børn skal med i fællesskabet – den politiske aftale mellem Regeringen, DF, S og RV, den 9. juni 2017

udøves inden for rammen af Den styrkede pædagogiske læreplan. Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at offentliggøre den pædagogiske læreplan.

§9, stk. 2 – *Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i beskrivelserne i §8, herunder en vurdering af sammenhæng mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Evalueringen skal offentliggøres.*

Det fremgår af den politiske aftale, at den pædagogiske læreplan er et redskab for praktikerne og *ikke et afrapporteringsredskab til kommunen*. Det fremgår ligeledes, at der bygges videre på masteren om en styrket pædagogisk læreplan og de bidrag, som ministeren har modtaget fra arbejdsgrupperne. Det betyder, bl.a. at det skal fremgå af lovforslaget, at evaluering og evalueringskultur er en central del af arbejdet med den pædagogiske læreplan, og at *lederen er primæransvarlig* for evaluering og evalueringskultur⁵.

§9, stk. 3 – *Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.*

Legen er grundlæggende og børn skal have medbestemmelse og medansvar i hverdagens mange timer

§7 – stk. 1 – *Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.*

Stk. 4 – *Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati.*

Stk. 3 – *Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.*

§8 – stk. 2 – *Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud gennem hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse.*

---

⁵ Stærke dagtilbud – Alle børn skal med i fællesskabet – den politiske aftale mellem Regeringen, DF, S og RV, den 9. juni 2017

Hjemmelæringsmiljøer og inddragelse af lokalsamfundet

§8 – stk. 5 – Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet *samarbejder med forældrene om børns læring.*

§8 – stk. 5 – Og hvordan dagtilbuddet *inddrager lokalsamfundet* i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

§8 – stk. 5 – samt hvordan der i de ældste børns sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der *skaber sammenhæng* til børnehaveklassen.

Forældrebestyrelsen inddrages i udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

§15, stk. 1 – Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner *skal inddrages i udarbejdelsen, evalueringen og opfølgning af den pædagogiske læreplan*, samt i daginstitutionens arbejde med at skabe gode overgange fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole.